

Plan mot kränkande behandling

Vretens förskola

Ansvarig rektor: Susanne Richter

Giltighetstid: 2023-11-01 – 2024-10-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Vretens förskola ska det råda en positiv atmosfär där alla känner att de är lika mycket värda, där alla blir sedda och bekräftade. Vi vill att liten som stor ska känna en tillhörighet på vår förskola. Alla som arbetar på Vreten ska ha ett medvetet pedagogiskt förhållningssätt där alla respekteras. På Vreten anser vi att språket är viktigt då det ligger till grund för hur man kommunicerar med varandra så att konflikter och missförstånd undviks. Barnråd i april och en intervju i januari med varje barn angående likabehandlingsplanen. I vårt arbete med social hållbar utveckling så arbetar vi med kompisböckerna och samtalar om värdet att vara en god kamrat. Alla vuxna finns som stöd vid konfliktlösningar. Vid utvecklingssamtalet förs en dialog med vårdnadshavare om hur barnet trivs på förskolan.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Barn försvinner. Barn med skyddad identitet. Vi glömmer att checka in och ut barn. Brist på rutiner. Vi är inte uppmärksamma i barnens lek. Barn kan bli kränkta. Insikten saknas. Pedagoger finns inte där barnen vistas.	Vid utrymningsövningar, förskolans stängning, utflykter, sammanslagning. Barn med skyddad identitet	Vi glömmer eller litar på varandra att vi checkat in eller ut barn Brist på rutiner
Konflikter/kränkningar vid lek	Barn blir kränkta och utsatta. Det kan uppstå konflikter i skymda utrymmen både inomhus och utomhus.	Vi är inte tillräckligt uppmärksamma på vad som sägs mellan barnen. Pedagoger finns inte där barnen vistas. Insikten saknas.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Barnråd	Barnen fick vara med och bestämma genom att rösta på vilken maträtt, vilka utflykter och vad som saknades i våra pedagogiska miljöer.	Barnen fick känna delaktighet och inflytande. Större engagemang från barnen då de fick vara med och bestämma. Demokrati.
Barnintervju	Ej genomförd	På grund av renovering av förskolan så har de rutiner vi haft tidigare ej genomförts på ett optimalt sätt.
Konflikter vid rutchkanan	Då en pedagog är vakt vid rutchkanan så fungerar det bra. Vi har fått en grind som avgränsar den stora gården.	Bättre rutiner.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Barnintervjuer	Vi har förbestämda frågor	Delaktighet och inflytande	Intervjufrågorna ställs till barnen innan utvecklingssamtalen. Januari februari 2024 Pedagog intervjuar sina ansvarsbarn.
Barnråd	2 barn i åldrarna 3-5 år från avdelningarna Kunna Veta och Lära	Delaktighet och demokrati	Utförs i april och oktober. Ann Nordlund ansvarar.
Barns närvaro, risk för försvinnande	Rutiner runt V-klass, när pedagog lämnar över till stängningsavdelning så ska antalet barn kontrolleras. Varje avdelning på förskolan ser över sina rutiner	Alla barn ska bli in och utcheckade de dagar de är på förskolan.	Alla som arbetar på förskolan. Chef ytterst ansvarig Ständigt, var dag.

Nya mötesplatser	Pedagoger inspirerar varandra så ett kollegialt lärande uppstår.	Utveckla nyfikenhet ute och inne. Barnen trivs och gläds över nya miljöer där nya kontakter skapas en plats för vänskap	Arbetslagsledarna ansvarar ytterst för att avdelningen utvecklas. Kräver närvarande pedagoger Utomhus ansvarar utegruppen.
Trygga pedagogiska mötesplatser utomhus	Utegrupp skapas i onsdagsorganisationen	Nya trygga mötesplatser	Chef för in gruppen i kalendarier för 2024.

6. Delaktighet

Planen och dess text är framtagen med alla pedagoger.

Tidigare plan är utvärderad avdelningsvis, den nya planen är framtagen gemensamt med all personal vid samma tillfälle.

7. Förankring

Planen förankras hos personalen som en stående punkt på varje APT.

Barnen delges planen via intervjuer och i arbetet med social hållbarhet.

Vårdnadshavare får kännedom om planen vid inskolning och via kommunens hemsida.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsamt anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinder.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

